

De veilige vereniging Beesel

Stappenplan

Je hobby uitoefenen in een veilige omgeving zou voor iedereen vanzelfsprekend moeten zijn.

Grensoverschrijdend gedrag, ¹dat kan echt niet. Die vanzelfsprekendheid komt niet vanzelf, dat heeft binnen je vereniging aandacht nodig.

Bij grensoverschrijdend gedrag kan een sportvereniging altijd gebruik maken van 'Centrum veilige sport'. Andere verenigingen kunnen hiervoor gebruik maken van 'In Veilige Handsen'. Maar het is soms wenselijk dicht bij huis informatie en ondersteuning te halen. De gemeente Beesel heeft de wens uitgesproken dat alle verenigingen binnen hun gemeentegrenzen gaan voldoen aan een veilig verenigingsklimaat. Daarom zijn we met een groep van vrijwilligers van diverse verenigingen uit de gemeente Beesel aan de slag gegaan om wensen en behoeftes boven te krijgen en te komen tot een handzaam document waarmee verenigingen aan de slag kunnen.

Samen zijn we in gesprek geweest en iedereen heeft een bijdrage geleverd aan het document dat we nu aan jullie voorleggen.

Door deze stappen te volgen gaat een veilig verenigingsklimaat bij de cultuur van jouw vereniging horen en kunnen vervelende zaken goed worden opgepakt en zo hopelijk buiten de deur gehouden worden.

Door onderstaande stappen te volgen kun je gericht en effectief werken naar een veilig klimaat.

1. Draagvlak bestuur, voorbereidingen van het bestuur om voorwaarden te creëren voor een veilig klimaat
2. Nulmeting; waar staan we?
3. Bewustwording bij leden en kader
4. Afspraken over omgangsregels en gedragsregels, preventief en correctief beleid
5. Borgen; hoe houden we elkaar scherp?
6. Ondersteuning door de gemeente.

(Meer) informatie over bovenstaande thema's is te vinden op:

- Centrum Veilige sport (Sportverenigingen): [Klik hier](#)
- In Veilige Handsen (niet sportverenigingen): [klik hier](#)

---

¹ Grensoverschrijdend gedrag komt tot uiting in verbaal, fysiek of ander non-verbaal gedrag en het kan gaan om pesten, [agressief gedrag](#), discriminatie en seksuele toenadering of –intimidatie.

Inhoudsopgave

1. Draagvlak bestuur	3
1.1. Convenant	3
1.2. Wie gaat het doen?	3
1.3. Vertrouwens contact persoon en vertrouwenspersoon	3
2. Nulmeting	4
3. Bewustwording bij kader en leden.....	5
4. Afspraken over omgangsregels en gedragsregels, preventief- en correctief beleid.....	6
4.1. Algemene omgangsregels en gedragsregels	6
4.2. Preventief beleid	6
4.2.1. De nieuwe vrijwilliger	7
4.3. Correctief beleid.....	7
4.3.1 Overtreding op omgangsvormen	7
4.3.2. Seksuele intimidatie en misbruik	8
5. Hoe houden we elkaar scherp?.....	8
6. Ondersteuning door gemeente.....	8
Bijlagen	10
Bijlage 1: Sociale kaart gemeente Beesel	10
Bijlage 2: Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag	12
Bijlage 3: Meldcode Grensoverschrijdend gedrag	13
Bijlage 4: Intentieverklaring.....	14
Bijlage 5: Voorbeeld omgangsregels	15
Bijlage 6: Gedragsregels voor trainers, coaches, begeleiders	17
Bijlage 7: Gedragsregels voor sporters	18
Bijlage 8: Gedragsregels voor scheidsrechters en officials	19
Bijlage 9: Gedragsregels voor functionarissen (bestuurders, werknemers niet zijnde sporter)	20
Bijlage 10: infographic wat te doen bij seksuele intimidatie.....	24

Stap 1. Draagvlak bestuur

Voordat je gaat beginnen aan implementatie van een veilig verenigingsklimaat is het van groot belang dat het bestuur daarover besluiten neemt en deze gaat organiseren. Als bestuur heb je de verantwoordelijkheid over de veiligheid van leden en onderneem je acties als die veiligheid in het geding komt. Bij een vereniging staat plezier centraal: er is geen ruimte voor agressie, intimidatie en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Een bestuur hoort op te treden als er sprake is van grensoverschrijdend gedrag (of het nu gedrag, pesten, intimideren etc. is). Dat doe je immers ook als bijvoorbeeld regels op het veld worden overtreden, dan krijgt iemand een rode kaart. Hiermee laat je zien dat zijn of haar gedrag niet geaccepteerd wordt. Veilig verenigingsklimaat is voor veel besturen misschien een nieuw onderwerp waar liever niet over gesproken wordt. Maar je kop in het zand steken gaat je ook niet verder helpen. Daarom zijn een aantal verenigingen uit de gemeente Beesel op 18 november 2018 met een werkgroep gestart. N.a.v. een aantal sessies en een thema-avond op 17 april 2019 is het thema veilig verenigingsklimaat uitgediept en besproken.

1.1. Convenant

Samen is er een intentieverklaring opgesteld waarmee verenigingen en de gemeente het belang van een veilig verenigingsklimaat onderstrepen (intentieverklaring in Bijlage 4). Vraag alle vrijwilligers en betaalde krachten binnen jouw vereniging om hun handtekening te zetten onder dit convenant.

1.2. Wie gaat het doen?

Het besturen van een vereniging is nog steeds vrijwilligerswerk. Veilig verenigingsklimaat is wederom een thema dat door vrijwilligers de aandacht moet krijgen binnen de club. Veel verenigingen hebben diverse commissies, tel ze maar eens bij je eigen vereniging. Vaak zie je dat er één ontbreekt en dat is een commissie of persoon die zich bezighoudt met het onderwerp "veiligheid". Daarom het advies; Ga dit als bestuur niet zelf oppakken, maar zoek iemand die affiniteit heeft met dit onderwerp. Zoek deze persoon niet binnen de bekende begeleiders maar kijk naar ouders van leden en/of bekenden die beroepsmatig en/of als persoonlijkheid geschikt zijn om de commissie "veiligheid" te leiden. Deze persoon wordt bestuurslid veiligheid.

Natuurlijk zullen kleine verenigingen meer moeite hebben om dergelijke functionarissen te vinden dan de grote verenigingen. Dat neemt niet weg dat je niet niets kunt doen.

Daar de gemeente Beesel veel kleine verenigingen heeft, waarbij het al moeilijk is om voldoende bestuursleden te werven, kan er ook gekozen worden om bij de opstart gezamenlijk een projectgroep samen te stellen om het een en ander van de grond te krijgen en verder uit te werken. Dat maakt het mogelijk ook gemakkelijker vrijwilligers te vinden, wanneer men weet dat het een gezamenlijk project betreft. Hier kan veel van elkaar geleerd worden.

1.3. Vertrouwenscontactpersoon en vertrouwenspersoon

Leden die zich niet veilig voelen moeten met hun verhaal ergens terecht kunnen. Hiervoor stel je een Vertrouwenscontactpersoon (VCP) aan binnen je vereniging (profiel zie bijlage 10). Bij de vertrouwenscontactpersoon kunnen leden terecht voor een vertrouwelijk gesprek. Dat kan gaan over pesten, seksuele intimidatie, agressie of discriminatie of andere veiligheidsthema's zoals machtsmisbruik, dopinggebruik of matchfixing. De vertrouwenscontactpersoon helpt daarnaast het bestuur om intimidatie binnen de club te voorkomen. Deze vertrouwenscontactpersoon is dus geen bestuurslid. Dit betekent dat je binnen je vereniging nieuwe vrijwilliger(s) nodig hebt in de functie van vertrouwenscontactpersoon. Maar er kan dus ook gekeken worden of we gemeente breed kijken naar een commissie die deze taken voor meerdere verenigingen oppakt.

De Vertrouwenscontactpersoon (VCP) is binnen de vereniging het eerste aanspreekpunt voor iedereen die opmerkingen en of vragen heeft m.b.t. seksuele intimidatie of ander grensoverschrijdend gedrag. Hij of zij is géén hulpverlener en doet géén onderzoek in de vereniging bij incidenten. Alle leden van een vereniging kunnen in gesprek gaan met een VCP om een incident te melden. Dat kan zijn iemand die wat wil melden maar ook iemand die wordt beschuldigd. Een Vertrouwenscontactpersoon luistert, denkt mee en kent het netwerk. De VCP zal de melder een advies geven over waar deze geholpen kan worden. Een VCP kan een training bij het centrum veilige sport volgen. Deze training is bedoeld voor professionals en vrijwilligers binnen diverse bonden en verenigingen. Dus ook voor vertrouwenscontactpersonen van niet sport bonden en verenigingen. Wel worden er voorbeelden uit het sportlandschap behandeld.

Een **Vertrouwenspersoon (VP)** heeft als taak om slachtoffers van ongewenste omgangsvormen te begeleiden, ondersteunen en adviseren. De VP zal ook de adequate nazorg die verleend wordt bewaken.

Indien nodig zal de VP de melder ondersteunen bij het inschakelen van instanties, hieronder vallen ook politie en officier van justitie. De VP heeft een opleiding gevolgd op HBO niveau en heeft zich laten certificeren via de Landelijke Vereniging van Vertrouwenspersonen (LVV). Elke 4 jaar moet deze VP zich laten hercertificeren. Meestal is de inzet van een VP dan ook een betaalde dienst. Niet iedere vereniging hoeft zelf een VP te hebben. Zoals eerder vermeld kan er gemeente breed gekeken worden naar een commissie die deze taken voor meerdere verenigingen oppakt.

Stap 2. Nulmeting

Je wil beginnen met de implementatie van een veilig klimaat, maar waar ga je beginnen? Door eerst eens naar je vereniging te kijken, ontdek je mogelijk dat je best al wat zaken geregeld hebt. Alleen is het e.e.a. niet zo gestructureerd en gecommuniceerd met de leden, ouders en begeleiders. Daarom enkele vragen die je je als bestuur moet stellen.

- Waar sta je als bestuur?
- Weet je als bestuur wel wat er speelt binnen je vereniging?
- Wat hebben we met z'n allen afgesproken?
- Wie heeft welke verantwoordelijkheid?

Zo maar wat vragen die je aan het denken kunnen zetten. Is alles wel zo goed geregeld als we denken en zijn we ons wel bewust van de bedreigingen van onze vereniging? Dus voordat je begint, is het goed om eens een nulmeting te doen. Hoe je de nulmeting gaat uitvoeren kun je vinden op Centrum Veilige sport ([klik hier](#))

→ De nulmetingen zelf vind je door [hier te klikken](#).

Het is mogelijk dat er diverse tekortkomingen zijn of naar voren komen in de scan. Hierdoor loop je het risico niet te weten waar te beginnen. Het Centrum veilige sport heeft werkvormen opgesteld die je helpen om prioriteiten te stellen hierin. Deze vind je door [hier te klikken](#). Het stellen van prioriteiten is ook afhankelijk van de visie die je als vereniging hebt op een veilig klimaat. Deze werkvorm is zeker ook te gebruiken voor niet sportverenigingen.

Stap 3. Bewustwording bij kader en leden

Een veilig verenigingsklimaat bereik je door goed samen te werken. Dat kun je als bestuur niet alleen. Met deze stap zorg je dat iedereen meedoet. Dat begint met iedereen informeren en bewust maken van wat grensoverschrijdend gedrag is. Vervolgens is de vraag: hoe kun je ze activeren? Zet het op de agenda en neem ze mee in het thema, geef bekendheid aan je beleid.

Leer grensoverschrijdend gedrag herkennen:

Is een schreeuwende coach normaal? Mag een begeleider bijvoorbeeld een verenigingslid knuffelen? Wordt een verenigingslid geplaagd of gepest? Grensoverschrijdend gedrag herken je als je er met elkaar over praat. Voer een gesprek binnen jullie vereniging over wat gewenst gedrag is en wanneer het over een grens gaat.

Stap 4. Afspraken over omgangsregels en gedragsregels, preventief- en correctief beleid

4.1. Algemene omgangsregels en gedragsregels

Als vereniging wil je duidelijke regels hebben over wat OKÉ gedrag is in de omgang met elkaar. Het kan lastig zijn om te bedenken welke regels je precies op moet stellen. Over hoe we met elkaar omgaan kunnen de meningen nogal eens verschillen. Wat de een stoort kan in de ogen van de ander als normaal gezien worden. Goede afspraken geven duidelijkheid over de omgangsnormen en regels in jullie vereniging.

Uitgangspunt hierbij zijn gedragsregels. Spreek ook eigen omgangsregels en huisregels af en bespreek deze met de begeleiders/trainers/coaches, vrijwilligers en zo doende ook met leden.

Met name het gebruik van mobieltjes en social media is een thema dat vraagt om goede afspraken.

Maar ook als we elkaar willen aanspreken is het van belang op de hoogte te zijn van de afspraken. Zorg dat de regels van jouw club goed vindbaar en zichtbaar zijn voor iedereen. Dan is het ook voor bezoekende verenigingen of andere gasten helder wat jullie omgangs- en huisregels zijn.

Het kan helpen de regels van jullie vereniging op te nemen in het beleid van je vereniging, door ze vast te laten stellen in de algemene ledenvergadering bijvoorbeeld. Ook het delen van jullie omgangsregels aan de start van ieder seizoen dient bij je leden weer als geheugensteuntje.

Gedragsregels

Voor sportverenigingen geldt dat gedragsregels van het NOC*NSF bindend zijn voor iedere sportclub. Het NOC*NSF heeft in samenwerking met sportbonden en het ministerie van VWS (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) deze gedragsregels vanuit het programma Sport & Integriteit opgesteld. Er zijn gedragsregels voor sporters, scheidsrechters & officials en voor trainers, coaches of begeleiders maar ook voor bestuursleden (bijlage 6 t/m 9). Ook niet sportbonden en organisaties hebben eigen gedragscodes opgesteld, zoals bijvoorbeeld scouting Nederland (deze vind je door [hier te klikken](#)). Deze staan vaak vermeld op de website.

Omgangsregels en huisregels

Naast gedragsregels zijn er ook omgangsregels en huisregels die je specifiek voor jouw vereniging afspreekt. Hoe ga je met elkaar en de locatie (en zo ook spullen) om? Deze regels gelden voor iedereen die bij de vereniging betrokken is. Stel de omgangs- en huisregels die gelden binnen jullie vereniging samen met leden op. Dit zorgt voor draagvlak en duidelijkheid.

Om deze regels niet te belerend over te laten komen kun je de omgangsregels als volgt opstellen:

- Omschrijf een omgangsregel als een slogan
- Beschrijf onder de omgangsregels kort wat je bedoelt
- Leuk het overzicht met de omgangsregels op (in huisstijl)
→ voorbeeld zie bijlage 5

Om goede omgangsregels te kunnen opstellen kun je als basis enkele uitgangspunten nemen. De omgangsregels moeten gaan over:

1. Iedereen voelt zich welkom bij de vereniging
2. Iedereen voelt zich veilig bij de vereniging
3. Iedereen heeft plezier bij de vereniging
4. Iedereen voelt zich gerespecteerd bij de vereniging
5. Iedereen communiceert op een positieve manier bij de vereniging

Informeel leden en ouders. Bijvoorbeeld aan het begin van ieder seizoen. Ook leden en ouders van jeugdleden moeten de afspraken kennen van de vereniging. Nieuwe leden? Zet de visie en omgangsregels in de welkomstmail naar nieuwe leden en ouders. Of deel ze uit als iemand nieuw lid wordt.

- Verschillende vormen van omgangsregels (die aandacht nodig hebben) kun je op ludieke/luchtige wijze onder de aandacht brengen bij je leden. Betrek bij het opstellen en uitvoeren van de ludieke actie leden (die veroorzaken of last hebben van het onderwerp) voor draagvlak.

4.2. Preventief beleid

Regels op je site zetten of in de kantine hangen is onvoldoende om veranderingen op het gebied van een veilige vereniging te bewerkstelligen. Je wilt graag de problemen voor zijn daarom is het van groot belang actief te zijn op gebied van preventie. Zie het als investeren in een positieve verenigingscultuur, waar uiteindelijk iedereen voordeel bij heeft.

Wat kun je doen in het kader van preventie?

- Zorg dat je website up to date is.
- Belangrijke informatie delen via sociale media.
- Zorgdragen voor zichtbaarheid van een vertrouwenscontactpersoon binnen je vereniging (indien aanwezig).
- Mogelijkheden voor casuïstiekbesprekingen organiseren binnen de Gemeente Beesel: Verkennen of de gemeente casuïstiekbespreking kan faciliteren.
- VOG² aanvragen voor iedereen die nauw betrokken is bij de vereniging.
- Het voeren van goede aannamesgesprekken voor nieuwe vrijwilligers en referenties checken.
- Het jaarlijks organiseren van een ouder-/ledenavond waarin het thema veilig verenigingsklimaat onderdeel is.
- Samen met leden en vrijwilligers gedrags- en omgangsregels opstellen. Elkaar hierop in de praktijk ook durven aanspreken om iedereen verantwoordelijk te maken voor het naleven van de gedrags-/omgangsregels.
- Vrijwilligers en leden de gedrags- en omgangsregels laten tekenen.
- Vrijwilligers en leden het reglement 'onderwerping tuchtrect' laten tekenen: Maak de begeleider lid van de bond en als dat niet kan, laat de begeleider een VOT (Verklaring onderwerping Tuchtrect) tekenen (voorbeeld, zie bijlage 13). Daarmee valt begeleider onder het tuchtrect van de bond en is hij daarvan op de hoogte.
- Sportverenigingen raden we aan het register sporttuchtrect van NOC*NSF te raadplegen om te weten of een vrijwilliger of lid van jou verenigen ooit is veroordeeld voor seksuele intimidatie. Het raadplegen verloopt met medeweten van de eigen sportbond en via het aanvraagformulier.
- Altijd handelen volgens het '4-ogen-principe': als een begeleider, vrijwilliger, verenigingslid met andere leden werkt, moet er altijd een tweede persoon bij zijn.
- Met leden en vrijwilligers afspraken maken over de omgang met en het gebruik van sociale media.

4.2.1. De nieuwe vrijwilliger

Het aanstellen van nieuwe vrijwilligers begint met aannamebeleid. Ga in gesprek met nieuwe vrijwilligers en screen ze. Dit lijkt vaak overbodig omdat we de meeste mensen, die zich aanmelden, wel kennen. Toch is het goed in gesprek te gaan om duidelijk te maken waar je voor staat als vereniging en om ook aan te geven wat je verwacht van een vrijwilliger.

Het kennismakingsgesprek

Begin met een kennismakingsgesprek. Hierbij kan je niet alleen kennismaken maar ook de taken, beschikbaarheid, verwachtingen en andere praktische zaken bespreken. Benoem hierbij de concrete afspraken in jullie gedragscode en het aanvragen van een VOG. Hoe je zo'n gesprek voert kun je vinden in de bijlage 11.

Uitdragen omgangsregels

Verder kun je natuurlijk de onderwerpen van je lijst met omgangsvormen onder de aandacht brengen van nieuwe vrijwilligers en hen deze laten ondertekenen. Daarmee krijg je het meeste draagvlak.

4.3. Correctief beleid

Ondanks dat je er alles aan doet om een positief verenigingsklimaat te creëren, afspraken maakt om je vereniging veilig te krijgen en te houden, kan er toch nog iets misgaan. Ook dan is het belangrijk dat er duidelijke afspraken zijn, het mag niet zo zijn dat er verschillende sancties uitgesproken worden voor dezelfde overtredingen. Sinds januari 2019 geldt er een meldplicht voor sportverenigingen bij vermoedens van seksuele intimidatie, maar ook overtredingen op afgesproken omgangsvormen moeten aandacht krijgen om zo het aantal overtredingen te verminderen.

4.3.1 Overtreding op omgangsvormen

Het is goed om op je website te vermelden waar informatie staat over hoe en waar leden zich kunnen melden als er in hun ogen onacceptabel gedrag heeft plaats gevonden. Dit zijn overtredingen op de afgesproken gedrags-, omgangs- en huisregels. De meldingen die bij het bestuurslid veiligheid of de VCP bekend zijn worden geregistreerd om achteraf te kunnen bepalen waar je als vereniging aandacht aan moet besteden middels preventieve acties.

---

² VOG: Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is een verklaring waaruit blijkt dat het gedrag van diegene in het verleden geen bezwaar vormt voor het vervullen van een specifieke taak of functie in de samenleving.

Verder is het van belang dat iemand op basis van neutraliteit casussen oppakt en het bestuur adviseert over te nemen sancties. Deze passen het principe van hoor- wederhoor toe en nemen een bemiddelende rol aan om incidenten in een zo vroeg mogelijk stadium te beteugelen. We kunnen verkennen of de gemeente casuïstiek besprekingen kan faciliteren als daar behoefte aan is. Verder is het zaak een casus zo op te lossen dat de verhoudingen tussen partijen weer normaal zijn.

Leg ook vast welke sancties opgelegd worden bij overtredingen, dat kan zijn van extra poetsbeurt bij een eerste overtreding tot verwijdering van de vereniging bij herhaling of het plegen van strafbare feiten.

Bij grensoverschrijdend gedrag kun je gebruik maken van het stappenplan (bijlage 2).

4.3.2. Seksuele intimidatie en misbruik

Zoals al aangegeven hebben bestuurders en begeleiders een meldplicht in geval van seksuele intimidatie. Omdat seksueel misbruik een misdrijf is zal een dergelijke melding altijd via de zedenpolitie lopen. Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN) heeft een infographic (bijlage 12) ontwikkeld waar je op kunt zien welke acties je als vereniging moet nemen om iedereen zijn veiligheid te bieden. Op deze pagina van het CVSN vind je nog waardevolle informatie en richtlijnen over hoe te handelen in geval van Seksuele intimidatie en misbruik binnen jouw vereniging.

In bijlage 1 staat de sociale kaart voor de gemeente Beesel vermeld. Hierop is te vinden waar en bij wie je terecht kunt bij misstanden.

Verder is er een meldcode afgesproken waarin omschreven staat hoe besturen moeten handelen in geval van een incident. Deze staat vermeld in bijlage 3. De meldcode vind je ook door [hier](#) te klikken.

Stap 5. Borgen: Hoe houden we elkaar scherp?

Het invoeren van een veilig klimaat is één, aandacht houden voor dit onderwerp is een andere en minstens zo belangrijke inspanning. Het is wel een inspanning die er toe leidt dat je verenigingscultuur een positief imago krijgt en houdt. Een waar nieuwe leden zich uiteindelijk aan willen verbinden.

- Houd dit op de agenda: minimaal 1 keer per jaar (bv. Op de jaarvergadering).
- Deel jaarlijks de gedragsregels van jouw vereniging met alle leden
- Check wat werkt. Als bestuur wil je weten of jullie inzet werkt. Dat kan door te monitoren hoe de maatregelen uitpakken.
- Investeer in je begeleiders, coaches en trainers.
- Meld alles bij de vertrouwenscontactpersoon en bespreek als vertrouwenscontactpersonen de casussen om van elkaar te leren.
- Overweging kan zijn om voor iedere vrijwilliger een VOG aan te vragen.

Het creëren van een vereniging waar iedereen zich thuis voelt en op een veilige en plezierige manier bezig kan zijn met zijn of haar hobby valt of staat bij de aandacht voor deze onderwerpen. Door die aandacht ga je een cultuur creëren waarin deze onderwerpen als vanzelfsprekend gezien worden en die door iedereen binnen de vereniging uitgedragen wordt.

Stap 6. Ondersteuning door gemeente

Zoals al omschreven kun je als sportvereniging altijd gebruik maken van Centrum veilige sport. Ook voor niet sportverenigingen biedt de informatie vanuit Centrum Veilige Sport handvatten. Ook kun je al vereniging terecht bij 'In Veilige Handen'. Maar soms is het ook wenselijk om dichterbij huis je informatie en ondersteuning te halen. Daarvoor is met de gemeente Beesel onderstaande werkwijze afgesproken.

Het is niet reëel om te verwachten dat leiders/trainers, teamgenoten of andere vrijwilligers in staat zijn om de vraagstelling c.q. hulpvraag te verhelderen. Om deze reden is het 'stappenplan grensoverschrijdend gedrag' (bijlage 2) ontwikkeld. Hierin speelt mee dat situaties zich voor kunnen doen op momenten dat er geen bestuurslid of vertrouwenscontactpersoon aanwezig is.

De gemeente beseft dat er met het thema veilig verenigingsklimaat weer een extra taak aan de verenigingen gevraagd wordt.

Daarom hebben we dit thema in 2019 samen opgepakt. De gemeente kan verenigingen bij hulpvragen ondersteunen door inschakeling van expertise van het Centrum Veilige Sport. Als er behoefte aan is kan de mogelijkheid worden onderzocht om casuïstiek besprekingen te faciliteren zodat VCP met elkaar en de

gemeente kunnen sparren. Daarnaast biedt de gemeente ook de mogelijkheid om wanneer gewenst tussentijds te sparren met gezinscoaches. Met een gezinscoach kan heel laagdrempelig gespard worden wanneer de vertrouwenspersoon of vereniging het moeilijk vindt ondersteuning te vragen bij zaken die zij zelf niet kunnen oplossen/beantwoorden (zie bijlage sociale kaart).

Jaarlijkse evaluatie

We laten het thema veilig verenigingsklimaat jaarlijks terugkomen op de sportakkoordavond van februari. Op dat moment willen we met elkaar evalueren. We bespreken met elkaar hoe het gaat en waar eventueel ondersteuning wenselijk is.

Bijlagen

Bijlage 1: Sociale kaart gemeente Beesel:

Vertrouwenscontactpersoon (binnen de eigen vereniging)

Naam: .....
e-mail: .....
Telefoon: .....

De vertrouwenscontactpersoon heeft een taak in de preventie van ongewenst gedrag. Daartoe zal bij het kader, waaronder trainers, coaches en begeleiders het beleid van de vereniging bekend gemaakt moeten worden met gedragsnormen en het oppakken van de signalen van ongewenst gedrag. Voorop staat dat de hele vereniging een verantwoordelijkheid heeft in het naleven van gedragsnormen. Middelen om als vereniging aan de slag te gaan met veilig verenigingsklimaat zijn: themabijeenkomsten, risico-inventarisatie, artikel in het verenigingsblad, foldermateriaal van NOC*NSF beschikbaar stellen en het bestuur van advies voorzien inzake ongewenst gedrag en de preventie hierin.

➔ **Onderstaande organisaties zijn op kantooruren bereikbaar. Wanneer nodige hulp (buiten kantooruren) niet kan wachten neem contact op met (zie stap 1, bijlage 2:**

- Nood en per direct hulp nodig: **bel 112**
- Nood en snel hulp nodig, maar een paar minuten speling): **bel politie algemeen 0900-8844**
- Spoed, maar meer speling : **bel Crisis Dienst Jeugd (CDJ) Noord-Limburg 088 – 0072 2990**

Maatschappelijk werk (Synthese)

Adres: Broeklaan 45953 NB Reuver
Telefoon: 077 – 75 16 400
E-mailadres: teambeesel@synthese.nl
Website: www.synthese.nl

Heb je een hulpvraag of een probleem dan kunt u kosteloos en vertrouwelijk een gesprek aan gaan met iemand van maatschappelijk werk. Maatschappelijk werk biedt ondersteuning op het gebied van verlies en rouw, gezin en opvoeding, geld en werk, relatie en huwelijk, ruzie en geweld of zit u niet lekker in uw vel. Dit doen zij in de vorm van individuele gesprekken of groepswork.

Jeugd- en jongerenwerker (Synthese)

Algemeen Adres Synthese:
Adres: Broeklaan 45953 NB Reuver
Telefoon: 077 – 75 16 400
E-mailadres: teambeesel@synthese.nl
Website: www.synthese.nl
Jongerenwerker Jody Jacobs:
E-mailadres: j.jacobs@synthese.nl
Telefoon: 06 3659 7711

Jongerenwerk biedt hulp aan jongeren in de ontwikkeling naar volwassenheid en aan mensen en organisaties die zich bezighouden met jongeren en jongerenthema's (jongereninitiatieven, jongerencentra). Het jongerenopbouwwerk richt zich op het versterken van de aanwezige competenties van jongeren, helpt jongeren hun ideeën te verwezenlijken en de verbinding te leggen met de gemeenschap. Ook zet jongerenwerk zich in jongeren die in de problemen komen aan te haken bij positieve sociale netwerken, bij de scholen en waar nodig verwijzen we jongeren naar passende hulpverlening. De out-reachend jongerenwerker legt contacten met jongeren op straat en hun omgeving en anticipeert op signalen, om te voorkomen dat jongeren in de problemen raken (straathoekwerk).

Gezinscoach (gemeente Beesel)

Adres: Raadhuisplein 1 Reuver
Telefoon: 077 – 474 92 92
E-mailadres: gezinscoaches@beesel.nl

Voor alle vragen of zorgen over opgroeien en opvoeden:

Verenigingsondersteuner (gemeente Beesel)

Adres: Raadhuisplein 1 Reuver
Telefoon: 077 – 474 92 92
E-mailadres: verenigingsondersteuning@beesel.nl

Bij verenigingen leven allerlei vragen en ideeën. Bijvoorbeeld een idee voor het aantrekken van vrijwilligers of vragen over een veilig verenigingsklimaat. Verenigingen kunnen met (hulp) vragen laagdrempelig terecht bij de verenigingsondersteuner

Praktijkondersteuner GGZ/ POH-GGZ (bij huisartsenpraktijk)

Huisartsenpraktijk Reuver:
Adres: Broeklaan 4b Reuver
Telefoon: 077 – 474 03 50 of 077 – 474 03 51
Website: [Home - Huisartsenpraktijk Oppe Ruiver](#)

Huisartsenpraktijk Dreessen:
Adres: Sint Jorisstraat Beesel
Telefoon: 077 – 474 12 33
Website: [Huisartsenpraktijk Dreessen – BEESEL \(uwartsonline.nl\)](#)

De praktijkondersteuner GGZ ondersteunt de huisarts bij de hulp aan mensen met psychische klachten. Op het spreekuur van de praktijkondersteuner is meer tijd voor u gereserveerd dan op een huisartsconsult. De praktijkondersteuner bespreekt de klacht of hulpvraag, beoordeelt op basis hiervan hoe ernstig deze is en wat de beste hulp of behandeling hiervoor kan zijn. De begeleiding is voor huisartspatiënten van alle leeftijden met psychische, psychosomatische of psychosociale klachten. Zij kan kortdurende behandeling bieden of langdurig, laagdrempelig begeleiden.

Bijlage 2: Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag

Voel jij je in onze vereniging onveilig?

Grensoverschrijdend gedrag =
Als iemand iets doet of zegt waar de ander niet vrijwillig mee instemt

Wat kun jij doen?

Is de situatie acuut?
(spoed, nood)

Is de situatie niet acuut?
(kan wachten tot morgen)

Strafbaar?
(vermoeden van) seksuele intimidatie

Levensbedreigend
(misschien)?

Gevaarlijk voor
een persoon zelf?

Je wordt zelf gepest
of je kent iemand die wordt gepest.

Je ziet dat er (te veel) drank of drugs
wordt gebruikt.

Op een andere manier ongewenst
onveilig en grensoverschrijdend?

Bel politie:
0900 8844

Bel:
112

Crisishulp Jeugd:
043 604 5777
Huisartsenpost:
0900 8818

Wil je er met iemand over praten?

Praat erover met familie of vrienden. Of praat met de vertrouwenscontactpersoon van jouw vereniging.

Je kunt ook altijd met iemand chatten of bellen via:

Veilig Thuis:
0800 2000 (gratis, 24/7)
Centrum Veilige Sport:
0900 202 5590 (kantoortijden)

Meld de situatie bij de vertrouwenscontactpersoon van je vereniging. Die luistert naar je en helpt je verder.

Naam _____
Telefoon _____
E-mail _____

Meld de situatie bij je begeleider, trainer of bestuur.

Daarna kunnen jullie de situatie samen melden bij de vertrouwenscontactpersoon.

Informeer het bestuur van de vereniging.
Het hangt af van de situatie of het bestuur de situatie officieel moet melden bij een instantie.

Het bestuur beoordeelt of de situatie officieel gemeld moet worden en neemt gepaste maatregelen. Kijk op deze website wat het bestuur moet melden:

www.beesel.nl/veiligverenigingsklimaat

De vertrouwenscontactpersoon meldt de situatie (anoniem) bij het bestuur.

Heb je hulp nodig om de situatie te verwerken? Praat erover!

Praat erover met familie, vrienden of je huisarts. Of met maatschappelijk werk via de gemeente Beesel. Daar staat iemand voor je klaar met een luisterend oor. Bel: **077 474 9292** (tijdens kantoortijden). En je kunt altijd terecht bij Slachtofferhulp voor gratis hulp.

Heb je het vermoeden dat het gaat om seksuele intimidatie of misbruik? Doe dan aangifte bij de politie. Bel: **0900 8844**

Voor hulp en steun bij seksueel misbruik kun je altijd terecht bij Centrum Seksueel Geweld. Bel: **0800 0188** (gratis, 24/7)

Bijlage 3: Meldcode Grensoverschrijdend gedrag

De meldcode grensoverschrijdend gedrag is opgesteld om het bestuur van verenigingen en sportbonden te ondersteunen bij een incident.

Uitwerking meldplicht Seksuele intimidatie:

- Begeleiders melden bij een bestuurslid van de vereniging.
- Bestuursleden van een vereniging melden bij de vertrouwens(contact)persoon van de eigen (sport)bond of bij de politie.
- Melden direct bij vertrouwens(contact)persoon (sport)bond kan door alle partijen worden gedaan.
- Melden bij het Centrum Veilige Sport Nederland kan door alle partijen worden gedaan.

Wie is de melder?

Iedereen kan een melder zijn. Leden, ouders, omstanders, bestuursleden, trainers, coaches, begeleiders, barmedewerkers, artsen, schoonmakers etc. Iedereen die iets waarneemt of ergens wetenschap van heeft kan melden. Een melder is dus niet persé ook het slachtoffer of de beschuldigde.

Wat kan gemeld worden?

Alles kan en mag gemeld worden als het door de melder als belangrijk wordt ervaren. Dit houdt niet in dat iedere melding een groot onderzoek vraagt, maar wel dat iedere melding opvolging verdient.

Er komen af en toe zorgen, signalen of incidenten naar boven die op verzoek van de melder niet verder verteld mogen worden of waarvan we niet weten wie de melder is omdat hij/zij anoniem wil blijven. Een dergelijke melding is lastig op te volgen.

Stappenplan voor het bestuur:

1. Kennisnemen van het incident
2. Handelingskader
3. Hoor- en wederhoor gesprek
4. Afweging van het incident en grensoverschrijdend gedrag
5. Afweging meldplicht en opvolging

Stap 1 -2-3: stappen die het bestuurslid van een vereniging in eerste instantie doorloopt. Maak gebruik van de hulplijnen voor overleg, nadrukkelijk bij fysieke seksuele intimidatie meldingen.

Stap 4: Tijdens stap 4 gaan het bestuurslid van de vereniging en de vertrouwens(contact)persoon van de sportbond of de gemeente gezamenlijk in overleg.

Stap 5: Tijdens stap 5 wordt er de afweging gemaakt voor melden onder de meldplicht SI en verder tuchtrechtelijk onderzoek. Daarnaast wordt de oplossing van het incident en hulpverlening besproken.

Zie:

- https://centrumveiligensport.nl/media/1034/181119_de-meldcode-gog-en-meldplicht-si-sport_def.pdf
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/documenten/rapporten/2017/01/09/basismodel-meldcode-huiselijk-geweld-en-kindermishandeling>

Bijlage 4: Intentie verklaring

Een veilig verenigingsklimaat in de gemeente Beesel.

We vinden het in de gemeente Beesel belangrijk dat iedereen op een veilige, plezierige en ontspannen manier lid van een vereniging kan zijn. Iedereen heeft normen en waarden, en weet hoe we met elkaar moeten omgaan. Toch kan het wel eens misgaan en vinden er incidenten plaats binnen de vereniging die niet wenselijk zijn.

Leden van diverse verenigingen en professionele hulpverleners van de gemeente Beesel hebben samen een convenant opgesteld voor een veilig verenigingsklimaat. In de vorm van dit convenant is gezamenlijk een kader gesteld om de doelstelling voor een veilig verenigingsklimaat te waarborgen. Het streven is om met alle verenigingen in de gemeente Beesel dit convenant te tekenen, om zo een veilig verenigingsklimaat in de gemeente Beesel te realiseren.

10 uitgangspunten:

1. We hebben respect voor elkaar en discrimineren niemand omwille van herkomst, seksuele geaardheid, geloof, geslacht en beperkingen.
2. We tonen respect naar elkaar, voor de locatie en de materialen van de vereniging.
3. Met elkaar zorgen we voor een plezierig en veilig verenigingsklimaat waarin iedereen zichzelf kan zijn;
4. We zullen een goed gastheer zijn voor bezoekers;
5. We complimenteren elkaar op positief gedrag, maar we spreken elkaar ook aan op negatief gedrag.
6. We gebruiken geen geweld, zeker niet lichamelijk, maar ook niet verbaal
7. Ben hulpvaardig
8. Weet als je de huisregels van een vereniging niet respecteert er consequenties volgen
9. We praten met elkaar en niet over elkaar
10. Geef zelf het goede voorbeeld

Wat is de rol van het bestuur in een vereniging:

- Het bestuur zorgt ervoor dat alle leden, vrijwilligers en ouders van jeugdleden in de vereniging de uitgangspunten van een veilig verenigingsklimaat kennen.
- Het bestuur vertaalt deze uitgangspunten op haar eigen manier in praktische gedragsregels en afspraken geldend voor de vereniging. Ze stelt deze vast in de ledenvergadering en in het beleid, waarna deze (jaarlijks) worden gedeeld met alle leden, vrijwilligers etc. van de club
- Het bestuur zorgt dat er aandacht blijft voor de uitgangspunten. Ze houdt de naleving van de uitgangspunten in de gaten. De vereniging neemt passende maatregelen bij een overtreding.
- Het bestuur benoemt een contactpersoon voor dit Convenant. Hij of zij zorgt dat de vereniging de verplichtingen nakomt.
- Het bestuur moet verantwoording kunnen geven over de stand van zaken van de genoemde uitgangspunten, gedragsregels en afspraken.
- Het bestuur zorgt samen met de gemeente voor (jaarlijkse) evaluatie en doorontwikkeling van het Convenant.

Rol en verantwoordelijkheden van de gemeente Beesel:

- De gemeente ondersteunt verenigingen die meedoen waar dit mogelijk is bij de uitvoering van dit Convenant. Bijvoorbeeld in de vorm van het faciliteren van workshops, thema-avonden, cursussen of andere activiteiten, waar kan via de expertise van Centrum Veilige Sport
- Met de gezinscoaches van de gemeente Beesel kan gespard worden wanneer de vertrouwenspersoon, vereniging of melder van het incident het moeilijk vindt ondersteuning te vragen bij zaken die zij zelf niet kunnen oplossen/beantwoorden
- De gemeente draagt met de betrokken verenigingen zorg voor de (jaarlijkse) evaluatie en doorontwikkeling van het Convenant.

De gemeente en het bestuur van de verenigingen die ondertekenen zijn samen eigenaar van dit Convenant.

Gemeente Beesel

Datum:.....

Handtekening:

Vereniging:

Gemeente:

Bijlage 5: Voorbeelden omgangsregels

Ongangsregels [naam vereniging]

1. Welkom bij [naam vereniging].

[naam vereniging] tonen zich een goede gast(heer). Ben een waardig ambassadeur van je vereniging.

2. Plezier en sportiviteit! Dé basis van sporten bij [naam vereniging].

[naam vereniging], gunnen elkaar plezier, gedragen zich sportief, zowel op als buiten het veld. [naam vereniging] zijn daarbij een voorbeeld voor elkaar en voor anderen.

3. Door respect te tonen krijg je respect.

[naam vereniging] is een trotse club: het is een club waar oog is voor elkaar, waar iedereen ertoe doet en waar respect is voor elkaars unieke talenten, eigenschappen en passies.

4. Misbruik; Bij [naam vereniging] gebeurt zo iets niet!?

[naam vereniging] voelen zich verantwoordelijk voor het creëren van een Veilig Sport Klimaat, waar seksuele intimidatie en seksueel misbruik niet thuis horen.

Voor meer info of hulp

5. We praten met elkaar en niet over elkaar.

[naam vereniging] zijn open, eerlijk maar denken ook na voordat ze wat schrijven of zeggen; online EN offline.

6. Stop pesten, begin bij jezelf.

[naam vereniging] zijn alert op pesten, doen niet mee en maken het bespreekbaar.

7. Alles met mate.

Binnen [naam vereniging] gaan we verstandig om met alcohol, roken en houden we hard- en softdrugs buiten de deur.

8. Elkaar aanspreken is nodig om veranderingen te realiseren.

[naam vereniging] creëren een respectvolle aanspreekcultuur. Bij grensoverschrijdend gedrag spreken we mensen daarop aan. Degene die aangesproken wordt accepteert dit dan ook. Lukt dat niet, dan trek je aan de bel. Je staat er niet alleen voor.

9. Afspraak is afspraak.

[naam vereniging] houden zich aan afspraken. Met z'n allen hebben we op diverse plekken regels bedacht en die zijn er niet voor niets.

10. Zeggen wat je denkt kan ook iets aardigs zijn.

[naam vereniging] benaderen elkaar op een positieve manier. Complimenten geven en ontvangen draagt bij tot een goede sfeer.

11. Een steentje bijdragen.

Lid zijn van [naam vereniging] betekent meer dan sporten en sport kijken. Er is veel nodig om een vereniging draaiende te houden. Dus vele handen maken licht werk, neem initiatief en draag je steentje bij.

Voor meer informatie klik hier

Voorbeeld 2 omgangsregels

Bijlage 6: Gedragsregels voor trainers, coaches, begeleiders

Een trainer, coach of begeleider:

ZORGT VOOR EEN VEILIGE OMGEVING. Schep een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houd je aan de veiligheidsnormen, en -eisen.

KENT EN HANDELT NAAR DE REGELS EN RICHTLIJNEN. Zorg dat je op de hoogte bent van de regels en richtlijnen én pas ze ook toe. Stel ook je sporters in staat om er meer over te weten te komen. Bijvoorbeeld door ze mee te nemen naar voorlichtingsbijeenkomsten over doping, matchfixing of seksuele intimidatie. Meng je niet oneigenlijk in dopingcontroleprocedures of –onderzoeken.

IS ZORGVULDIG EN OPRECHT BIJ HET VERMELDEN VAN ERVARING EN FUNCTIES. Vermeld alle relevante feiten bij de aanstelling als trainer, coach of begeleider.

IS ZICH BEWUST VAN MACHTSONGELIJKHEID EN (SOMS OOK) AFHANKELIJKHEID EN MISBRUIKT ZIJN POSITIE NIET. Gebruik de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Onthoud je van elke vorm van (machts)misbruik, emotioneel misbruik, fysiek grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen, en aanrakingen en seksueel misbruik. Alle seksuele handelingen, - contacten en - relaties met minderjarigen zijn onder geen beding geoorloofd.

RESPECTEERT HET PRIVELEVEN VAN DE SPORTER. Dring niet verder in het privéleven van sporters in dan noodzakelijk is. Ga met respect om met de sporter en met ruimtes waarin de sporters zich bevinden, zoals de kleedkamer, de douche of hotelkamer.

TAST NIEMAND IN ZIJN WAARDE AAN: Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken. Sluit niemand buiten en wees tolerant.

IS EEN VOORBEELD VOOR ANDEREN EN ONTHOUDT ZICH VAN GEDRAGINGEN EN UITLATINGEN WAARDOOR DE SPORT IN DISKREDIET WORDT GEBRACHT. Gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende, en/ of beledigende opmerkingen.

NEEMT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN AAN, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Word je iets aangeboden om iets te doen of na te laten, meld dit dan aan het bestuur.

BIEDT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN AAN, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport.

ZIET TOE OP NALEVING VAN REGELS EN NORMEN. Zie toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

IS OPEN EN ALERT OP WAARSCHUWINGSSIGNALLEN. Wees waakzaam en alert op signalen en aarzel niet om signalen door te geven aan het bestuur, de vertrouwens(contact)persoon en/ of contact op te nemen met het vertrouwenspunt sport.

IS VOORZICHTIG: Stel nooit informatie beschikbaar, die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Wed niet op de sport waar jij bij betrokken bent.

DRINKT TIJDENS HET COACHEN VAN JEUGDTEAMS GEEN ALCOHOL EN MAAKT EEN AFSPRAAK MET JEUGDTEAMS DAT ER GEEN ALCOHOL WORDT GEDRONKEN.

Bijlage 7: Gedragsregels voor sporters

IS OPEN: Wanneer je iets wordt gevraagd, iets te doen wat tegen je eigen gevoel, je normen en waarden ingaat, meld dit, bijvoorbeeld bij het bestuur. Voor vragen en meldingen kun je ook terecht bij het vertrouwenspunt sport. Ook wanneer je wordt benaderd om vals te spelen, meld dit.

TOONT RESPECT: Voor de tegenstander(s), je teamgenoten, de scheidsrechter, je trainers, de toeschouwers en ieder ander. Let op je taalgebruik en hoe je je aan anderen presenteert. Geef iedereen het gevoel dat hij of zij zich vrij kan bewegen.

RESPECTEERT AFSPRAKEN: Kom op tijd, meld je (tijdig) af, luister naar instructies en houd je aan de regels.

GAAT NETJES OM MET DE OMGEVING: Maak niets stuk, respecteer ieders eigendommen, laat de kleedkamer netjes achter. Ruim de materialen op. Gooi afval in de afvalbakken.

BLIJFT VAN ANDEREN AF: Raak buiten de normale sportbeoefening, niemand tegen zijn of haar wil aan.

HOUDT ZICH AAN DE REGELS: lees de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en alle andere afspraken, en houd je daar ook aan.

TAST NIEMAND IN ZIJN WAARDE AAN: Pest niet. Onthoud je van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Sluit niemand buiten en wees tolerant.

DISCRIMINEERT NIET: Maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken.

IS EERLIJK en SPORTIEF: Speel niet vals, gebruik geen verbaal of fysiek geweld, gebruik geen doping. Doe niet mee aan het fixen van een wedstrijd, competitie of record. Fix ook geen sportmoment, zoals de eerste uitgooi.

VECHT ALLEEN OP DE MAT OF IN DE RING EN NIET DAAR BUITEN. Gebruik wat je bij een vechtsport hebt geleerd alleen ter verdediging.

MELDT OVERTREDINGEN VAN DEZE GEDRAGSCODE: Meld overtredingen van deze code bij het bestuur en/of de vertrouwenscontactpersoon van de sportvereniging. Voor vragen en meldingen kun je ook terecht bij het vertrouwenspunt sport.

NB: Zijn bepaalde feiten betrouwbaar met je gedeeld schend dan dit vertrouwen niet. Wanneer echter de belangen van een lid ernstig in het geding zijn, raadpleeg dan een derde, bel bijvoorbeeld met het vertrouwenspunt sport.

DRINKT NA AFLOOP VAN HET SPORTEN ALCOHOL MET MATE EN DRINK NIET WANNEER JE MET DE AUTO BENT

Bijlage 8: Gedragsregels voor scheidsrechters en officials

Een scheidsrechter of official:

Is **NEUTRAAL** bij het leiden of jureren van wedstrijden en **VOORKOMT DE (SCHIJN VAN) BELANGENVERSTRENGELING**.

Gaat **RESPECTVOL** om met alle betrokkenen.

ZORGT VOOR EEN VEILIGE OMGEVING in en rond de wedstrijd in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Schept een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Houdt zich aan de veiligheidsnormen en -eisen.

ORGANISEERT EEN GOEDE SAMENWERKING met de andere arbitragefunctionarissen, die in de wedstrijd actief zijn (assistent-scheidsrechters, lijnrechters, jurytafel, etc.).

Is **DIENSTBAAR**, zowel bij het faciliteren van een sportief verloop van de wedstrijd als bij het uitvoeren van het beleid rond sportief gedrag.

ZIET TOE OP NALEVING VAN REGELS EN NORMEN in samenwerking met de trainers/coaches en begeleiders. Ziet toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Is **OPEN**. Handelt zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

Is **EEN VOORBEELD** voor anderen en onthoudt zich van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht, ook bij het gebruik van social media.

NEEMT GEEN GUNSTEN, GESCHENKEN, DIENSTEN OF VERGOEDINGEN VAN TEGENSPELERS, TRAINERS/COACHES, BESTUURDERS, OF DERDEN AAN, om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wordt iets aangeboden om iets te doen of na te laten, dan meldt hij dit aan het bestuur.

Is **COLLEGIAAL** t.o.v. andere scheidsrechters en officials, ook als hij/zij toeschouwer is bij een collega-scheidsrechter.

Is **ZICH BEWUST VAN DE RISICO'S VAN MATCHFIXING**. Handelt voorzichtig en meldt eventuele signalen bij de sportbond.

Bijlage 9: Gedragsregels voor functionarissen (bestuurders, werknemers niet zijnde sporter)

Een bestuurder, werknemer, of andere functionaris:

ZORGT VOOR EEN VEILIGE OMGEVING. Schep een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren.

IS DIENSTBAAR. Handel altijd in het belang van de vereniging of andere rechtspersoon en richt zich op het belang van de leden, en of aangeslotenen.

IS OPEN. Handel zo transparant mogelijk, zodat het eenvoudig is om verantwoording af te leggen en inzicht bestaat in het handelen en de beweegredenen.

IS BETROUWBAAR. Houdt zich aan regels, waaronder de statuten reglementen en besluiten van de (inter)nationale bond, en afspraken. Informatie wordt gebruikt voor het doel van de organisatie. Verklaart vertrouwelijke informatie niet voor eigen gewin of ten gunste van anderen te gebruiken.

IS ZORGVULDIG. Handel met respect en stelt gelijke behandeling voorop. Belangen worden op een correcte wijze gewogen. Is zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring en functies. Gaat zorgvuldig en correct om met vertrouwelijke informatie. Zal bestuursbesluiten goed onderbouwen zodat men begrip heeft voor de gekozen richting.

VOORKOMT DE (SCHIJN VAN) BELANGENVERSTRENGELING. Vervult geen nevenfuncties die in strijd zijn, of kunnen zijn met zijn functie en gaat geen financieel belang aan dat in strijd kan zijn met zijn functie. Bespreekt het voornemen tot het aangaan van een nevenfunctie of van een financieel belang in een organisatie met verantwoordelijken. Doet opgave van financiële belangen in andere organisaties en van nevenfuncties. Geeft aan of de nevenfuncties bezoldigd of onbezoldigd zijn. Voorkomt bij samenwerkingsvormen en -relaties de schijn van bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen.

Neemt geen geschenken of giften aan die bestemd zijn om een persoonlijk voordeel te geven. Geeft uit hoofde van de functie geen geschenken en biedt geen diensten aan van een waarde van meer dan xxx euro en doet ook geen beloften om iets te doen of na te laten. Meldt geschenken en giften van meer dan xxx euro, die uit hoofde van de functie zijn ontvangen of gegeven.

IS EEN VOORBEELD VOOR ANDEREN EN ONTHOUDT ZICH VAN GEDRAGINGEN EN UITLATINGEN WAARDOOR DE SPORT IN DISKREDIET WORDT GEBRACHT. Gedraagt zich hoffelijk en respectvol, onthoudt zich van grievende en/of beledigende opmerkingen.

ZET ZICH INTENSIEF IN OM ERVOOR TE ZORGEN DAT ALLE SPORTERS EN BEGELEIDERS GEBONDEN ZIJN AAN DE RELEVANTE REGELS, WAARONDER HET DOPINGREGLEMENT, HET REGLEMENT SEKSUELE INTIMIDATIE, HET REGLEMENT MATCHFIXING EN HET BESTUURSREGLEMENT ALCOHOL IN SPORTKANTINES. Sporters en begeleiders moeten gebonden zijn om bijvoorbeeld het tuchtrecht van toepassing te laten zijn. Daarnaast is de bestuurder verantwoordelijk om samen met de leden, trainers en ouders gedragsregels voor de eigen vereniging op te stellen .

NEEMT (MELDINGEN VAN) ONBEHOORLIJK EN, OF GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG SERIEUS. Spant zich in om het onderwerp integriteit bespreekbaar te maken en te houden. Zorgt voor een bepaalde mate van alertheid in de organisatie voor onbehoorlijk en/ of grensoverschrijdend gedrag. Stimuleert het melden van ongewenst gedrag. Treedt adequaat op tegen het schenden van regels en normen door sporters, werknemers, supporters en anderen.

SPANT ZICH IN OM IN ZEE TE GAAN MET INTEGERE WERKNEMERS, FUNCTIONARISSEN, ONDERNEMERS, ZAAKWAARNEMERS, LEVERANCIERS, SPONSORS, E.A.

Tracht te komen tot een situatie waarin de sportorganisatie intern en extern handelt met personen en organisaties die van onbesproken gedrag zijn. Gaat na of een functionaris van onbesproken gedrag is, vraagt een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en doet onderzoek, in relatie tot de beoogde functie. Verricht onderzoek naar handelspartners, e.a.

IS ZICH BEWUST VAN DE RISICO'S VAN MATCHFIXING EN HANDELT VOORZICHTIG. Zal niet wedden op de sport waar hij/zij bij betrokken is en verstrekt geen informatie, die nog niet openbaar is gemaakt, over een wedstrijd of een aspect van een wedstrijd aan bookmakers of anderen waarbij hij of zij betrokken is en de informatie niet openbaar is gemaakt.

ZIET TOE OP NALEVING VAN REGELS EN NORMEN. Zie toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.

Bijlage 10: Functieprofiel vertrouwenscontactpersoon (VCP)

Algemene taakomschrijving.

De VCP is contactfunctionaris binnen de vereniging of bond, betreffende seksuele intimidatie\grensoverschrijdend gedrag.

Taken van de VCP:

- a. eerste opvang/aanspreekpunt
- b. doorverwijzen
- c. preventieactiviteiten

Ad a. Eerste opvang:

De VCP is er voor leden die te maken hebben met seksuele intimidatie of ander ongewenst gedrag en hier met iemand over willen spreken.

De VCP:

- laat de klager het verhaal vertellen, maar is alert op zijn/haar taak
- bespreekt mogelijke doorverwijzingen
- informeert de klager of beschuldigde over de procedures op basis van het klachten- en /of tuchtrechtlement van de betreffende bond
- vult het registratie- en rapportageformulier in

Ad b. Doorverwijzen:

De VCP verwijst klager, beschuldigde, bond of vereniging door naar een NOC*NSF vertrouwenspersoon en/of -adviseur, klacht-/tuchtcommissie van de bond, advocaat, politie en/of andere hulpverleners.

Ad c. Preventieactiviteiten

De VCP:

- profileert zich binnen de eigen organisatie, zorgt ervoor dat iedereen binnen de organisatie op de hoogte is van het bestaan van de VCP en ziet erop toe dat de gedragsregels van de sport worden nageleefd
- houdt zich op de hoogte van (landelijke) ontwikkelingen op het terrein van preventie en sanctionering van seksuele intimidatie binnen de sport.
- draagt bij aan beleidsuitvoering op verenigingsniveau met betrekking tot landelijke ontwikkelingen in het beleid Seksuele Intimidatie en sociaal veilige sportomgeving
- geeft (on)gevraagd advies en informatie aan het bestuur waarmee gericht beleid kan worden ontwikkeld tegen seksuele intimidatie. Hiervoor kan *de toolkit/handboek sociaal veilige sportomgeving als leidraad worden gebruikt.*

Randvoorwaarden

De VCP:

- is geen bestuurslid
- heeft een duidelijk aanspreekpunt binnen bestuur en/of directie (bv. Respectievelijk de voorzitter of directeur)
- wordt een keer in de vier jaar gekozen door de interne democratische geledingen en/of aangesteld door de directeur
- kan om de vier jaar een VOG overleggen
- is niet inhoudelijk betrokken bij procedures
- werkt conform een protocol sociaal veilige sportomgeving tbv preventie en sanctioneren Seksuele Intimidatie

Attitude

De VCP:

- is een sociaal, toegankelijk, oprecht en gezaghebbend persoon
- geniet het vertrouwen van de bij de vereniging of bond betrokken medewerkers en leden
- heeft levenservaring, is integer en heeft een evenwichtige persoonlijkheid
- is een persoon die zich neutraal en onafhankelijk op kan stellen
- heeft affiniteit met een sociaal veilige sportomgeving en wil daaraan een bijdrage leveren

Vaardigheden

De VCP:

- is in staat zichzelf en het onderwerp sociale veiligheid en seksuele intimidatie aan de doelgroepen te kunnen presenteren
- kan een vertrouwelijk gesprek voeren met klager, beschuldigde, bond of vereniging
- kan reflecteren
- kan omgaan met vertrouwelijkheid en weerstanden
- kan omgaan met emoties van zichzelf, de beschuldigde, het slachtoffer en de omgeving
- is in staat mee te werken beleid uit te voeren

Kennis

De VCP:

- weet welke procedures er bij een (dreigend) incident gevolgd kunnen worden
- heeft voldoende kennis van procedurele gang van zaken rondom het indienen van een klacht
- kent de sociale kaart betreffende seksuele intimidatie
- kent de individuele en groepsprocessen die spelen bij seksueel grensoverschrijdend gedrag
- heeft kennis van de interne organisatiestructuur en cultuur

Aanbevelingen

De VCP:

- heeft VCP-training gevolgd en is aanwezig bij terugkomdagen
- staat open voor deelname aan intervisiebijeenkomsten binnen/tussen bonden

Bijlagen

- registratieformulier
- rapportageformulier
- protocol sociaal veilige sportomgeving tbv preventie en sanctioneren Seksuele Intimidatie

Bijlage 11: Het kennismakingsgesprek voor nieuwe begeleiders/vrijwilligers

Vrijwilligers organisaties zijn blij als zich weer iemand aanmeldt om zijn bijdrage te leveren aan de vereniging. Er is altijd wel wat te doen. Maar de schade die een verkeerde vrijwilliger kan aanrichten is enorm, niet alleen voor je organisatie (denk aan imagoschade of verdeeldheid in de club), maar ook voor deelnemers aan de activiteiten. Daarom is het goed een kennismakingsgesprek te houden waar je zijn taken, beschikbaarheid, verwachtingen en andere praktische zaken bespreekt.

Zijn er mensen in je organisatie met een goed oog voor mensen en een goed oor voor verhalen? Laat die dan met alle potentiële vrijwilligers een gesprek hebben. Je kunt er ook voor kiezen om met twee personen dit gesprek aan te gaan. Tijdens het kennismakingsgesprek kun je dieper op diverse onderwerpen ingaan. Gebruik bij het gesprek de volgende vragen en uitleg.

Start gesprek

- Hartelijk welkom bij onze club!
- Stel jezelf voor en vertel wat je functie is binnen de club.

Stel vragen aan nieuwe begeleider vrijwilliger.

- Heeft de nieuwe begeleider/vrijwilliger zelf ook aan sport gedaan?
- Zo ja, welk niveau.
- Zijn er bekenden van jou lid van de club?
- Waarom kiest je voor deze vereniging?
- De vereniging draait op vrijwilligers. Zou de nieuwe begeleider ook andere taken willen uitvoeren of weet je iemand die ook van waarde kan zijn voor deze vereniging.

Geef uitleg aan het nieuwe lid over:

- Waar staat jullie vereniging voor? (doel/visie) Plezier en veiligheid zijn erg belangrijk.
- Wat de omgangsregel en gedragsregels zijn? Geef ook aan dat aan de nieuwe vrijwilliger gevraagd wordt deze te ondertekenen.
- Welke evenementen en activiteiten er binnen je vereniging zijn.
- Wat het contributiebeleid van de vereniging is.
- Wie is zijn of haar eerste aanspreekpunt binnen de vereniging.
- Richt je als trainer, coach of begeleider eerst op het jeugdlid en daarna pas op de ouder. Mocht dit alles niet helpen om zaken gekeerd te krijgen dan kun je je richten tot het bestuur.
- Geef duidelijk aan dat de vereniging een VOG voor de begeleider gaat aanvragen en dat deze moet worden overlegd voordat hij als begeleider kan beginnen.
- Geef aan dat je een check doet in het register met tuchtspraken voor zeden in de sport.

Mocht je na dit gesprek twijfels hebben over de geschiktheid van deze nieuwe begeleider/vrijwilliger durf dat dan ook uit te spreken, maar hou het wel discreet.

Veel succes met het aantrekken van de juiste vrijwilliger

Bijlage 12: infographic wat te doen bij seksuele intimidatie

Seksuele Intimidatie en Misbruik in de sport.

Wat te doen als bestuur?

Bij aanranding en verkrachting voer je nooit zelf gesprekken, maar verwijst je iemand direct door naar de politie en Centrum Seksueel Geweld.

Bij meldingen van lichere vormen van fysieke seksuele intimidatie benader je altijd de sportbond of Centrum Veilige Sport voor overleg voordat je zelf gaat handelen.

En meldingen over verbale en non-verbale seksuele intimidatie kunnen door het bestuurslid zelf worden gehoord. Bij twijfel, bel de sportbond of Centrum Veilige Sport.

Vereniging

Hulp voor slachtoffers

Centrum Seksueel Geweld, Slachtofferhulp Nederland en vertrouwenspersonen kunnen helpen om slachtoffers te beschermen en begeleiden, vaak tijdens het hele traject.

Vaak doen slachtoffers melding bij de vereniging. Of het valt daar op dat er iets niet klopt. Er moeten dan verschallende stappen worden genomen.

Voorkom direct erger

Eerst moet worden gezorgd dat iedereen veilig is. Als vereniging of bond kan je het daarom ontsteroeken, remand op non-actief stellen of de politie inschakelen.

Bij een vermoeden van misbruik altijd de politie inschakelen!

Bond

Meldplicht bestuur en begeleiders

Zodra iemand uit het bestuur van een vereniging of bond van de situatie weet, is hij of zij verplicht dit bij de bond te melden. Wanneer begeleiders iets weten, zijn zij verplicht dit te melden bij het bestuur van de vereniging.

Meldingen kunnen ook direct gedaan worden bij de bond. Daarnaast geeft de bond advies aan verenigingen over de situatie en de communicatie daarover.

Tuchtrecht

Het slachtoffer of de aanlager kunnen besluiten een tuchtaak te beginnen. De tuchtrechter doet uitspraak en de dader kan op de lijst van ontuchtplegers in de sport komen.

Registratie

Het is verplicht om meldingen te registreren. Zo zijn vervolgstappen inzichtelijk en kunnen we leren van de informatie.

Centrum Veilige Sport

Is een centraal meldpunt waar slachtoffers terecht kunnen. Daarnaast ondersteunt het bonden en verenigingen met advies, is er overzicht van alle meldingen en wordt er overlegd met politie en OM.

Strafrecht

Bij misbruik is het verstandig altijd de politie in te schakelen. Er volgt een onderzoek en mogelijk een veroordeling van de dader.

Zo zorgen we dat de situatie stopt, het slachtoffer hulp krijgt, de dader wordt aangepakt en we er van leren. Samen werken we aan veilige sport.

Help mee en kom in actie!

Bijlage 13: Voorbeeld Verklaring Onderwerping Tuchtrecht (VOT)

OVEREENKOMST ONDERWERPING STATUTEN EN REGLEMENTEN GOLFCLUB ALMKREEK EN DE NGF

De ondergetekende:

mevrouw/de heer..... [naam], geboren te ..... [plaats] op .....
[geboortedatum], wonende te ..... [plaats], aan de
..... [adres], houder van een paspoort/rijbewijs met nummer
.....

- vult het onderliggende formulier volledig in;
- verklaart zich te onderwerpen aan de statuten en reglementen van Golfclub Almkreek;
- verklaart zich voor het overige ook strikt te zullen houden aan alle voor de leden van Golfclub Almkreek geldende regels, waaronder de 'Gedragscode: omgangsregels en gedragsregels voor begeleiders'.

Ondergetekende verklaart voor het volgende:

- zich te onderwerpen aan de statuten en reglementen van de NGF. De statuten en reglementen zijn beschikbaar via de website van de NGF;
- zich te onderwerpen aan de tuchtrechtspraak van de NGF. Overtredingen van de statuten, van een reglement of een besluit worden berecht door de tuchtcommissie en commissie van beroep van de NGF;
- de statuten, reglementen en besluiten te aanvaarden, de verplichtingen na te leven en aan de uitvoering van de bepalingen medewerking te verlenen van het Tuchtreglement Seksuele intimidatie, alsmede de overige reglementen;
- verklaart zich te onderwerpen aan eventuele (toekomstige) wijzigingen, die in de bovengenoemde reglementen worden aangebracht;
- verklaart, in geval van (verdenking van een) overtreding van het Tuchtreglement Seksuele intimidatie of een ander reglement, zich te allen tijde en zonder enig voorbehoud volledig de toepasselijkheid van de tuchtrechtspraak, zoals neergelegd in de statuten van de NGF, te aanvaarden en na te leven, en de sancties, die op grond van het Tuchtreglement Seksuele intimidatie of een ander reglement worden opgelegd, bij onherroepelijk worden van deze sancties, te aanvaarden;
- verklaart geen recht op schadeloosstelling te ontlenen aan een nietig of vernietigbaar besluit van de tuchtcommissie(s) van de NGF en maakt geen aanspraak op een eventueel gewijzigde uitslag of het opnieuw houden van de wedstrijd.

PERSOONSGEGEVENS			
1.	Achternaam		
2.	Voornamen (eerste voluit)		
3.	Geboorteplaats/geboorteland		
4.	Geboortedatum		
5.	Geslacht	M	V
6.	Adres en woonplaats (incl. postcode)		
7.	Telefonisch bereikbaar thuis (+ kengetal)		
8.	Evt. telefonisch bereikbaar werk (+ kengetal)		
9.	E-mailadres		
10.	Beroep		
11.	Nationaliteit		
12.	Origineel van het legitimatiebewijs getoond?	JA	NEE
13.	Bij begeleiders, originele en recente Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)	JA	NEE

Naar waarheid getekend, op ..... [datum] te ..... [plaats]

.....
[naam en handtekening]